

Ajuntament de
Lloret de Mar

SAMLM
SERVEI D'ARXIU MUNICIPAL DE LLORET DE MAR

Pregó de la Festa de Sant Romà

Pregoner: Xavier Guitart i Domènech

Data: 18 de novembre de l'any 2008

Ajuntament de
Lloret de Mar

SAMLM
SERVEI D'ARXIU MUNICIPAL DE LLORET DE MAR

Sr. Alcalde, senyores i senyors regidors de l'Ajuntament, estimades amigues i estimats amics de Lloret, bona tarda.

Abans de començar, permeteu-me que us faci avinents dos sentiments contraposats: en primer lloc l'agraïment per l'honor que m'ha fet l'alcalde, i l'Ajuntament, en convidar-me a fer el pregó de Sant Romà del 2008, en aquest acte ja tradicional que ens aplega any rere any, a l'inici de la nostra festa major d'hivern.

En segon lloc, la gosadia en acceptar la invitació, ja que estic acostumat a assistir a aquest tipus d'actes per aprendre i gaudir de les explicacions que il·lustres savis lloretencs ens han donat: historiadors, artistes, periodistes, mestres, persones del moviment associatiu, etc. I també ciutadans distingits de fora de Lloret que ens han acompanyat i ens han il·lustrat amb les seves documentades explicacions...

Què dir, que no s'hagi dit, i molt ben dit, en els ja notoris pregons de Sant Romà? Poc puc afegir a la llarga llista d'històries explicades, dades documentades i investigacions aprofundides. Res que no sigui, en tot cas, el fet de poder compartir una estona amb tots vosaltres. Emocions viscudes, records estimats, pensaments sentits i alguna modesta reflexió.

Emocions i records de les persones, de les olors, els colors i els sons de la nostra vila en el decurs de més de seixanta anys. Quan el poble s'acabava ben aviat. Pràcticament al "cruse", així en dèiem, de la cruïlla de la carretera de Tossa amb el carrer de Sant Pere i el començament de la carretera de Vidreres. Poques cases quedaven més amunt. Després, tot era ja el camp, les vinyes, les cases de pagès, les hortes que, amunt, ens adreçaven a les Alegries, passant per l'antic cementiri situat, més o menys, on ara hi ha la caserna de la guàrdia civil.

Les cases de pagès les coneixíem bé perquè les visitàvem un cop l'any amb mossèn Torrent fent el salpàs. (A mossèn Torrent li dèiem "mossèn" Torrent). A peu recorriem tot el territori de Lloret i mossèn Torrent esquitxava amb sal beneïda el portal de les cases (ho feia amb una cullera) per protegir-les dels mals i per desitjar als seus habitants un any ple de fruits i benaurança. A cada casa s'acollia la comitiva, poc nombrosa, amb deferència, satisfacció i agraïment que a vegades es traduïa en la invitació a fer un mos, un descans per continuar el camí a peu i l'obsequi d'alguns productes de la seva collita. Verdures, fruites, ous o el que fos. Avui pràcticament aquestes cases ja no existeixen. Tant de fruit se'ls desitjava que avui, en lloc de cada casa hi ha una urbanització. Algú podrà sostenir que mossèn Torrent es va passar amb tanta sal beneïda.

I també al carrer de Sant Pere, davant de casa, la Clara Maria, la Maria Lluïsa Parés, la meva tia Conxita, els amics de Can Navarro, de Can Bonhome, i de Can Pi, per una banda, per no seguir més avall, i la casa dels meus avis, vull dir de can Baldiri, de Can Fauria, de Can Sota, a casa mateix, Can Guitart i més tard la Pensió Lloret, de Can Mas a l'altra banda, també per tancar el tros de carrer que finia al Torrentó, carrer fosc

aleshores i que era el preludi del final del poble. Més amunt, les monges del Cor de Maria, les catalanes, Can Garriga, Can Comas, etc, i la casa de les Cardona. La mare Maria i les germanes Pepeta i Conxita que feien i ensenyaven punta. Eren les grans puntaires i feien autèntiques obres d'art.

Però si la vila s'estirava més fins al "cruse" era, sobretot, pel Casal de l'Obrera, al davant de Can Casado, mecànic de cotxes, i on mossèn Torrent ens ensenyava a llegir i escriure i de tot. Era el que ara en diríem l'escola de primària. Els divendres, en acabar la classe, havíem de recollir cadires, bancs i taules per fer lloc i estendre els seients per l'obra de teatre que s'hi havia de representar durant el cap de setmana. D'allà en van sortir artistes tan reconeguts com en Fermí Reixach, que feia, de manera apassionada i amb èxit, de dimoni dels pastorets. Al Casal, doncs, s'hi donaven classes. L'altra escola de nois era l'escola nacional, on el mestre Albert Batlle hi ensenyava, de manera brillant i entregada.

Però el procés educatiu per a nois a Lloret, s'acabava cap als 9 i 10 anys i els qui volien seguir amb els estudis havien d'anar a Girona o a Mataró. Una bona colla vam ser enviats interns al Collell. Érem tanta colla, els de Lloret que vam anar al Collell, que com que només tornàvem a casa per les vacances de Nadal, Setmana Santa i l'estiu, els pares s'organitzaven en un autocar per venir-nos a visitar i portar-nos reforços de menjar, la panera, en deien, més o menys un diumenge de cada mes.

Les noies anaven majoritàriament a les Catalanes, que tenien un jardí magnífic i que a mi em semblava enorme, i a les Franceses, que afortunadament encara ens acompanyen, i que també gaudien d'un espai meravellós que en bona part encara podem gaudir, i que aleshores, a mi, em semblava immens. Aquests emplaçaments i el camp de futbol eren els que més vida donaven a aquest tros de carrer que ja anunciava la fi del continu urbà. Nois i noies amunt i avall a l'hora de començar i acabar les classes. I el diumenge al camp de futbol amb puro i transistor.

La vila no era massa gran i no hi havia barriades. La més antiga, el barri Càndia, la història del qual tots coneixem. La gent s'aplegava a Dalt del Puig, Venècia, carrer de la vila i els carrers perpendiculars al passeig, i la gent de la riera, sobretot de l'altra banda de la riera. Quedaven les magnífiques masies, una mica més allunyades, de les quals abans n'he fet esment, tot i que també en podíem trobar alguna, maca i gran, amb uns camps de cultiu, esplèndids, al lloc on ara en diríem centre del poble.

Ara ens queixem de la calor. Abans també en feia i la gent se'n protegia amb les portes i finestrons, ben ajustadets a l'hora del sol i les portes del pati de l'eixida o jardí del darrera, obertes perquè entrés llum i aire dins de les cases. Les dones sortien amb davantal al carrer, amb galledes d'aigua que treien del pou, els qui en tenien, per regar el carrer, refrescar-lo i combatre el polsim que s'hi aixecava. I, al vespre, es treien les cadires al carrer i es feia petar la xerrada amb els veïns, que durava fins ben tard. Separats d'aquestes tertúlies, alguns xicots jugaven a pilota i les noies

s'entretenien també amb altres distraccions. De cotxes, pràcticament no en passaven. I al vespre, cap. I així fins a l'hora d'anar a dormir amb la tranquil·litat de la veu del "*sereno*" que cantava les hores i el temps, que vigilava el descans i la seguretat dels veïns i que ajudava a qui ho necessitava. Per més seguretat, el "*sereno*" portava a sobre les claus de la majoria de cases, per si calia el seu auxili.

Al final del carrer, anant cap a mar, hi havia la plaça dels cotxes, actual plaça Piferrer, on aparcaven els autocars d'en Tinus, els que anaven a Girona i que més tard es van estacionar a la Plaça d'Espanya. De la plaça d'Espanya tothom en deia la plaça de Can Bernat i, per Santa Cristina, s'hi ballava el Ball de Plaça. I també hi havien els autocars d'en Pujol que ens comunicaven, com ara, amb l'estació de Blanes i que feien ruta cap a Barcelona, fins al carrer Diputació, cantonada amb el Passeig de Gràcia.

I, al final de tot, la platja i el mar. La platja, serena al matí, amb olor d'humitat a la tarda i sempre ocupada pels qui més hores hi passaven. Els pescadors, les barques de la teranyina, les llargues xarxes estirades a la sorra i les dones cosint els estrips que s'hi havien fet la nit anterior. Cap a les set de la tarda sortien. Tornaven de matinada, depenia de la sort, i després es prosseguia amb la pesca del calamar o la recollida dels volantins, amb les barques petites que a trenc d'alba dibuixaven unes ombres que repetien, en un gran silenci i de manera cerimoniosa, els mateixos moviments.

I, els primers dies d'estiu, es muntaven els "*toldos*" familiars amb quatre pals i canyes que feien ombra. I les casetes de bany per canviar-se els banyistes.

Els cafès i "*carajillos*" matiners de Can Maitanquis, del Casinet, o de la Parra, que malauradament ens ha deixat, amb records entranyables, o el Sindicat, al primer pis, on l'avi Comas en regentava el bar, carregat de fum i crits dels jugadors del dòmino. I les ràdios del diumenge, comentant els partits de futbol, amb el billar al final del local i la sala de festes al cantó, on reposaven i obsequiaven als nens i nenes els Reis d'Orient, i on també s'hi feien "*verbenes*" i festes de ball alguns diumenges a la tarda i per cap d'any. I els aperitius de diumenge dels "Banyes Ventura", al mig del passeig. Tots aquests llocs van ser alguns dels punts de trobada, especialment dels homes, i autèntics precedents del que avui en diríem centres cívics, socials o altres.

No cal dir que la parròquia era també un factor de cohesió local importantíssim on creients i no creients celebraven els bons moments i les dissorts de la resta de vilatans. Suposo que, com a tot arreu. Com ho era, també, en un altre nivell, el cine d'en Carcereny, a la plaça de Santa Cristina.

Els mitjans de transport amb l'exterior, eren escassos. Pocs lloretencs tenien cotxe. Les carreteres eren estretes i plenes de corbes i fer un trajecte era llarg, molt llarg. I les comunicacions telefòniques tampoc no

eren les òptimes. Però funcionaven. Els telèfons no tenien marcadors numèrics. Per parlar s'havia de despenjar el telèfon i esperar que la Cristina, l'operadora telefònica local, ens passés la persona amb qui volíem parlar. No cal dir que no sabíem els números de memòria. A casa teníem el 7. Els números només els sabia la Cristina, a la qual demanàvem:

"- Cristina, em passes amb tal o qual persona? –i ella ho feia immediatament o et deia -: No, que ha sortit de casa. Hauràs d'esperar una estona".

La Cristina, a qui mai agraiem prou els seus serveis, de vegades s'introduïa a la conversa donant la seva opinió o apuntant algun aclariment. O et trucava per donar-te encàrrecs d'algú que no t'havia trobat. Era tot un centre neuràlgic de coordinació entre nosaltres.

Era un tracte personalitzat fins a l'extrem que en res s'assemblava a les trucades impertinents i impenitents de les telefòniques actuals, que ofereixen sempre no sé quantes oportunitats úniques, avantatges d'una altra modalitat d'ADSL i que tenen l'amabilitat d'adreçar-se a nosaltres només en castellà. Com tampoc s'assemblen els serveis de les actuals telefòniques als serveis de la Cristina quan truquem al Servei d'Informació requerint, per exemple, un telèfon d'Olot, i et diuen:

"- *Olot no existe, a mi me sale Olost, querrá ud. decir Olost.*

- *No señorita, no. No me refiero a Olost del Lluçanès sinó Olot de Girona. – (ja no goses dir de La Garrotxa).*

- *En Gerona no me sale ningún Olost. Por favor, sin la s."*

Lloret era una vila tranquil·la. No era una vila rica. La majoria de lloretencs treballaven la terra o estaven lligats al mar. O al comerç, però pocs. O es buscaven la vida a fora. La postguerra va ser dura.

Fins ben entrats els cinquantes ens donaven a l'escola la llet en pols i el formatge de llauna de color carabassa que els americans feien arribar per tractar de garantir, deien, mínims d'alimentació. Això era a les escoles situades als locals que un germà del meu besavi va cedir a la vila per a ús escolar, on es van instal·lar els "*hermanos*", els maristes, lloc que va ocupar, més tard, el mercat municipal, i que actualment és la plaça dita de la Magnòlia, la dels Germans Maristes. Entre el carrer de l'Esperança i el del Canonge Domènech.

Els nostres historiadors locals ja ens han explicat i han escrit que la nostra vila s'ha reinventat a si mateixa moltes vegades. Sempre per necessitat. De la indústria del mar al suro, al tèxtil, etc. El cas és que els lloretencs hem patit crisis. Crisis dures de les quals et penses que no te'n sortiràs, que et penses que el món s'acaba. Però la gent de Lloret, com ens han explicat els nostres savis, sempre se n'ha sortit. Amb esforç i tenacitat i potser amb l'ajut de la providència. Però sempre ens n'hem sortit.

Deia que Lloret no era una vila rica, que les comunicacions amb l'exterior no eren les que avui coneixem i que encara maldem per millorar. Que la vida a Lloret era una vida de subsistència correcta, però dura. Però el cert és que els lloretencs mai no hem estat sols. La bellesa de les seves platges i de tots els seus paratges, la netedat de les seves aigües, les roques senyoriales i abruptes, la vegetació feréstega de la Selva, el clima, en general suau i benigne i el caràcter acollidor de la seva gent feien que fos un punt de destí únic al món. Pocs destins podien competir amb la bellesa, la quantitat i la qualitat de les seves platges i el caliu del seu entorn.

No era pas estrany que artistes, pintors, músics, poetes, directors i productors de cinema s'hi fixessin, se n'enamoressin i inspiressin seves millors obres en els seus paratges. Com tampoc no era estrany que s'hi fixessin en primer lloc aquelles persones de ciutat que escollien Lloret pels seus dies de vacances i descans. Moltes d'aquestes persones no es limitaven a visitar-nos sinó que hi fixaven el que ara en diríem la segona residència. Venien a passar l'estiu i s'hi passaven mesos. Eren les persones que a Lloret en dèiem "la colònia", i que estava formada bàsicament per gent de la burgesia barcelonina.

Famílies senceres que adquirien una casa, normalment una casa gran i bonica, de vegades cases d'indians, i que feien vida d'estiu a Lloret amb un ritme desconegut per nosaltres. Es llevaven tard, esmorzaven, i ells o els seus assistents anaven a comprar i dinaven quan els lloretencs ja havíem paït l'àpat de migdia. Estaven llarga estona a la platja i feien sobretaula fins a mitja tarda. Després, tots ben arreglats, a fer la passejada, menjar un gelat o beure una orxata i fer petar la xerrada amb altres estiuejants o amb gent del poble, mentre els nens i joves es relacionaven entre ells. Sopar llarg i dormir. Comparat amb ara, no és que fossin molts, però sí que eren una bona colla que donaven alegria i nova vida al poble. Se'ls esperava i quan marxaven se'ls trobava a faltar. En general eren ben coneguts i apreciats pels lloretencs amb els quals tenien bona relació i als quals s'esperava d'un any per l'altre. Aquesta colònia no era nova sinó que arrencava de temps enllà, d'abans de la República en el decurs de la qual va ser notòria la presència del president de la Generalitat, Lluís Companys, i la seva família i la de força consellers de la Generalitat i alts càrrecs del Govern, així com altres famílies de professionals de prestigi.

Però va ser cap a la meitat dels cinquantes que a poc a poc van començar a arribar persones d'altres procedències fascinats per la bellesa de Lloret. Hi havia famílies que repetien les seves vacances a Lloret i que procedien de països llatinoamericans, Veneçuela, Argentina, Uruguai, que aleshores eren països rics, i que venien i buscaven on hostatjar-se perquè no tenien casa pròpia. Eren persones de diners que es conformaven amb l'acolliment que des d'aquí se'ls donava o que s'allotjaven en els primers establiments hotelers de Lloret. També van començar a venir persones de Barcelona i els seus voltants, així com d'altres ciutats de Catalunya i que no eren els de la "colònia de sempre", (els de la colònia ja eren com de Lloret). I encara,

també per aquestes dates i coincidint amb la recuperació i el creixement econòmic a Europa, després de la guerra mundial i la millora del transport, avions i sobretot més i millors cotxes, que famílies de les contrades europees també van venir a Lloret fascinats igualment per l'oferta, i l'acolliment que trobaven entre nosaltres.

Lloret era un luxe. Un luxe que deixava de ser exclusiu només pels lloretencs i que ho esdevenia també per a aquests primers turistes. Lloret era un luxe i una marca. Poques poblacions van poder igualar la força d'aquesta marca. No fou pas cap casualitat que Lloret, per sobre d'altres municipis de la nostra costa, tingués l'atractiu que va tenir. No només per l'extensió i varietat del seu territori i les seves platges, sinó per la seva qualitat.

L'arribada d'aquesta onada de turisme va ser un bé de Déu pels lloretencs, que vam tenir l'oportunitat de millorar el nostre nivell de vida, tot i que vam haver de fer l'esforç de l'aprenentatge dels idiomes, dels costums, dels menjars foranis, etc. Esforç en un primer moment molt voluntariós, que els nous visitants agraïen, i que va haver d'evolucionar a poc a poc cap a una professionalització dels nous oficis. Un cop més la vila de Lloret es reinventava a si mateixa i veia l'oportunitat del seu creixement econòmic i humà. Era la fi d'una etapa d'una certa grisor, en un marc incomparable, però grisor personal i col·lectiva al cap i a la fi. La il·lusió pel futur i l'esperança creixien a l'ensems que els projectes i la transformació econòmica i social de la vila.

També pels lloretencs arribava la refeta de la postguerra i ens apuntàvem des del nostre extraordinari racó, i per la nostra pròpia via, al que a Espanya se'n va dir el "Pla d'Estabilització" i que des d'un punt de vista estrictament econòmic va suposar la fi de l'autarquia i un creixement econòmic general, espectacular. Van començar a circular els 600. Anys després s'inaugurava el primer tram d'autopista Mataró - Barcelona i el flux de moviment va esdevenir cada vegada més important.

Una nova etapa començava a Lloret. Una etapa plena de futur i de possibilitats de tota mena. On hi havia horts s'hi van fer cases o hotels. L'urbanisme va patir un gran canvi. I dic que el va patir perquè potser, massa sovint, el creixement es va avançar al planejament. Posar després les coses al seu lloc, adaptar els serveis a la població, no va esdevenir una cosa fàcil en aquells moments. Potser tampoc no ho és ara. Però és que aleshores el creixement tenia una velocitat de vertigen, difícil d'atrapar. Els anys 60 i 70 van esdevenir un autèntic boom imparabile. Ja no eren només els lloretencs els qui decidien què fer amb les seves propietats, el seu territori, sinó que els tour-operadors, des de fora, incentivaven l'afluència turística, decidien, de vegades, les infraestructures que calia per acollir els nous turistes, que arribaven a Lloret no per pròpia descoberta sinó fruit d'una publicitat i una organització el control dels quals no estava del tot en mans lloretenques. Fins i tot aquests tour-operadors no només decidien sinó que a poc a poc anaven introduint noves pràctiques econòmiques que

Ajuntament de
Lloret de Mar

SAMLM
SERVEI D'ARXIU MUNICIPAL DE LLORET DE MAR

arribaven a participacions societàries amb la pròpia indústria hotelera i d'oci local.

Però tornant una mica enrere, tot aquest creixement del turisme va comportar alhora un creixement de la població. Era tan frenètica l'activitat constructora que la mà d'obra local en molt poc temps es va veure clarament superada per fer la feina que calia fer. Els dilluns a primera hora del matí, arribaven molts treballadors de la construcció que venien a les obres que es promocionaven a Lloret. S'hi passaven la setmana, hostatjats en alguna pensió o hostel, i el divendres a la tarda se'n tornaven a casa. Normalment als barris de Barcelona o a alguna de les ciutats dormitori.

Moltes d'aquestes persones que venien a treballar a la construcció també van fer l'opció de quedar-se a Lloret, on van arrelar, on van tenir fills, on els van educar i on van trobar feina i on es van casar i tenir també fills. Els néts. Com també van fer l'opció de quedar-se a la vila moltes persones que venien a treballar la temporada. Cuiners, cambriers, personal de neteja, etc. Que arribaven de punts molt allunyats de l'Estat i que tornaven a casa seva en acabar la temporada.

La població de Lloret creixia exponencialment. Van néixer els nous barris i el creixement de Lloret ja no era només econòmic sinó també humà. Lloret es va enriquir amb la incorporació i la implicació de moltes persones emprenedores que van deixar el seu lloc de naixença per establir-se al lloc que els havia donat feina i que els acollia. Professionals de tot tipus i condició van esdevenir els nous lloretencs que es van barrejar amb els vells lloretencs i que ens van aportar una població més oberta i plural. (Encara que de vegades sembla que tot això és molt fàcil de dir i ben difícil de pair). Estem parlant d'un procés que va semblar molt llarg però que, vist ara, va ser rapidísim en extrem. Casar cultures i tradicions, mantenir les arrels de tothom preservant la identitat de la vila, no era una aventura fàcil. Tampoc no va ser una experiència única de Lloret sinó que probablement semblant a bona part de Catalunya. Però Lloret va viure un microcosmos on totes aquestes experiències s'hi van donar i s'hi van tractar amb gran complicació i delicadesa amb resultats exportables.

Aquests processos de creixement i d'integració acostumen a ser llargs i no s'acaben en dos dies. Encara no s'han acabat del tot. Però avui, a Lloret els fills i néts d'aquelles persones que van decidir quedar-s'hi, són ja persones lloretenques de ple dret, ben arrelades, amb un català après a l'escola i al carrer, que en moltes ocasions cal felicitar pel seu nivell, que ens han enriquit a tots i que, com tots els béns que es gaudeixen, potser no valorem prou. D'aquesta generació de lloretencs n'han sortit literats, historiadors, advocats, enginyers, mestres, periodistes, metges, economistes, biòlegs, arquitectes, artistes de totes les disciplines, esportistes, poetes i excel·lents professionals de tota mena que han aportat el seu talent a la vila o que han triomfat a fora.

Ajuntament de
Lloret de Mar

SAMLM
SERVEI D'ARXIU MUNICIPAL DE LLORET DE MAR

És cert que en aquest creixement bruscat i no sempre planificat, s'han comès excessos que en res afavoreixen ni la marca ni el bon nom de Lloret. Però fent una anàlisi retrospectiva del què ha suposat l'aparició del turisme a Lloret hi podem trobar diferents valoracions globals. Una, la que creu que tot ha estat una desgràcia. Que mai viurem com vivíem, que sols estàvem millor, que ja no hi ha res a fer i que mira el passat amb una certa melangia. També hi ha la valoració economicista i freda del qui ho tradueix tot en diners i no dóna cap importància al territori sinó únicament al benefici. Aquest tipus de persones ho poden trobar tot bé perquè res no els lliga a Lloret. I, si mai les coses no van com han d'anar, tanquen i se'n van cap a un altre indret. Són persones sense arrels i, probablement, sense escrúpols. Si se'n van, no els preocupa en absolut la situació en la qual queda Lloret i la seva gent. Per a aquest tipus de persones, Lloret no és una vila, ni un sentiment, ni res de tot això. Per a ells Lloret és, simplement, una explotació que només val mentre rendeix.

Estant comestic en desacord amb els primers, dels segons jo diria, i demano que em disculpeu si exagero l'expressió, que són les persones que poden haver fet més mal a Lloret.

Però entre una i altra posició, crec que n'hi ha una tercera que val la pena considerar. És la posició que remarca el caràcter positiu, netament positiu, de la vinguda del turisme a Lloret i de la seva transformació, malgrat els claroscurs que apareixen en qualsevol procés històric normal. El turisme ha portat vida i riquesa a Lloret. Ha permès el creixement humà, econòmic i social dels seus vilatans. Que ara hi ha més nivell, més qualitat de vida, més opcions, més oportunitats per als nostres fills, més riquesa, més infraestructures, més possibilitats de desenvolupament de les persones, més formació i educació, més salut, etc. Sembla que és un fet evident, fora de discussió. Potser tan evident com a la resta del territori de Catalunya. Però no exactament igual. En el cas de Lloret aquest progrés ha vingut de la mà del turisme. En altres indrets el progrés ha vingut per altres vies i, en alguns casos, el nivell de creixement no ha estat tan elevat ni tan universal. Probablement ningú, o gairebé ningú, no preferiria la situació en la qual es trobava Lloret fins a meitat dels anys cinquanta, quan Lloret era un paradís quasi únic al món.

Però és ben cert que no tot ha estat de color de rosa i que enmig de l'enrenou del canvi, del brogit de les obres, de les decisions personals i col·lectives, tan ràpides, s'hi han amagat també comportaments oportunistes, comportaments que es regien més pel "*carpe diem*" que pel creixement sostingut a mig i llarg termini. Tanmateix era molt difícil d'evitar. Els grans canvis mai han estat a la història químicament ni físicament purs, lineals, sinó com assenyalàvem abans, plens de claroscurs, però que al final tampoc feien canviar el sentit i l'orientació positiva de la història.

És cert també que en aquesta etapa es poden haver comès excessos i errors. Suposo que algun d'ells força inevitable i que, en qualsevol cas, cal

Ajuntament de
Lloret de Mar

SAMLM
SERVEI D'ARXIU MUNICIPAL DE LLORET DE MAR

corregir. Cosa gens fàcil però ineludible, necessària. La feina s'està fent, però en queda. No podem defallir en la feina que hem de fer entre tots.

No és ara ni el moment ni el lloc d'analitzar els problemes. Probablement tots en tinguem alguns exemples al cap. Però sí que val la pena remarcar que aquests possibles excessos i errors poden perjudicar, o haver perjudicat, aquella imatge de marca de Lloret, que va ser pintada, escrita, escenificada, orquestrada, per tants i tants artistes, escriptors, etc.

Recordem-ne, només a tall d'exemple, César González Ruano, Lope Mateo, Tomàs Roig i Llop, Josep Carner, Josep Pla, Carles Sindreu, Marià Manent, Sebastià Sánchez Juan, Joaquim Ruyra, Mossèn Cinto Verdaguier, Josep Maria López Picó, Pere Vives i Sarri, Felicià Serra i Mont, Antoni Maria Aragó, Josep Roig i Raventós, Narcís Comadira, o els nostres, Emili Martínez, Esteve Fàbregas, Joan Domènech, Agustí Vilà, Joan Sala Lloberas...

Els deien aquestes coses de Lloret: *"Monte y mar en la calma vespertina, canto de sombra y luz"*. *"Daurada petxina del déus"*. De Canyelles: *"dos deliciosas playas, casi en nostálgico abandono"*, *"on els pins es barallen amb les ones"*. O el sospir melangiós que deia: *"Ai, gessamins exquisits, d'aquest poble de marina"*. I de Cala Banyes: *"Recer dilecte, on les hores esguarden quietuds, i la sentor del mar arriba pura"*. I de la punta de Fenals: *"aquells indrets, que altra remor de vida ja no senten, sinó el vent que gemega pels boscatges"*. I, encara, de sa Boadella: *"Una platja flanquejada de penya-segats, prou ampla per no semblar reclosa i abundant de sorra daurada. Allà el mar es torna d'un verd maragda intens, transparent com el gel. Com totes les platges d'aquella zona és oberta al llevat i les onades s'hi encresten i trenquen escumoses, minerals, tot efervescència"*. I de Santa Cristina: *"La perla de les ermites de la Costa Brava, ermita de les ermites de Catalunya, la polidesa més preciosista de les platges de Lloret de Mar, Santa Cristina, la majestat graciosa dels seus pins. El seu pendís és tan suau, les seves arenes tan fines, les flors que hi creixen tan extraordinàries, la vegetació que l'enronda tan ufanosa i el mar que la banya tan manyac, que tota ella respira una mena d'idealisme femení"*. I encara ens diu Pilar González Fàbregas del passeig de Lloret: *"Tinc la mar als peus, gronxant-se amb un lleuger remoreig. El farcell de les angoixes, aquest cant lleu m'amorteix. Vaig trenant sola la passa, mentre cau la tarda, dolça, a la platja de Lloret"*.

I no acabaríem mai. Que em perdonin els qui no cito i que són tants i tan valuosos. La seva tinta, la seva pintura, les seves notes han acaronat, amb delicadesa extrema, la pell fina i suau de la nostra vila.

Quantes paraules plenes d' enamorament sublim, d'amor entusiasta, de delit per no perdre la bellesa d'aquest poble tan estimat i admirat per tantes i diferents veus i cors! Aquesta és la nostra vila, la nostra marca que va atreure gent de tot el món, fascinada pel seu encant.

Ajuntament de
Lloret de Mar

SAMLM
SERVEI D'ARXIU MUNICIPAL DE LLORET DE MAR

Aquesta és la imatge i la marca que els lloretencs de cor volem recuperar i preservar com el més preuat dels tresors. El Lloret també dels horts i, a més, de l'ermita de Santa Cristina, l'ermita de les Alegries, de Sant Quirze, de l'Àngel i de Sant Pere del Bosc.

Per aconseguir-ho, és bo que reguem el nostre sentiment amb adobs del cor i espurnes de l'ànima. Per vessar entusiasme i eficàcia per Lloret. I això, amigues i amics, no té color. Només té sentiment. Sentiment i fortalesa. Tots hi fem falta i no hi sobra ningú. Perquè Lloret, sense algun dels seus fills, vius o morts, seria un Lloret mutilat, incomplet. Hi faltaria un vers, el més important del poema.

Que cap dels lloretencs es quedi enrere, mai, ni en l'etapa de l'abundor ni en la de la precarietat. En el treball per una vida digna i en la lluita esforçada i sacrificada per guanyar el nostre record i el nostre futur. La unitat i la dignitat en el sentiment i en el treball és el nostre bastió i la nostra fortalesa. Potser l'única força possible.

Per acabar, a través dels meus pares que, a les meves germanes i a mi, ens van deixar massa aviat, vull retre homenatge a totes les lloretenques i lloretencs que han forjat i forgen la nostra història. Història de la qual ens en podem sentir orgullosos i que ens esperona per reconquerir la seva plenitud. En la memòria i en el futur.

Tant de bo sobre aquest magnífic i esplèndid escenari que és Lloret puguem preservar el decorat que són les seves platges, les seves terres, els seus carrers, la seva gent, les persones de Lloret. Per molts anys.

Moltes gràcies per la vostra amable atenció i molt bones festes de Sant Romà.